10 PETH PWYSIG I'W GWNEUD!

Un Llais Cymru
One Voice Wales

1 DEFNYDDIWCH Y PWERAU CYWIR

Mae'n bwysig bod Cynghorau'n gweithredu o fewn y gyfraith. Mae llawer o bwerau ar gael.
Gall Un Llais Cymru roi cyngor ar y pŵer cywir. Gofynnwch i'ch Swyddog Datblygu am help i ddewis y pŵer cywir.

2 PŴER CYMHWYSEDD CYFFREDINOL (GPOC)

"Pŵer dewis cyntaf." A ydych yn gymwys i arfer y Pŵer Cymhwysedd Cyffredinol? Os felly, rhaid i chi fabwysiadu penderfyniad bob blwyddyn i gadarnhau eich bod yn dal yn gymwys. Gwnewch hyn ym mhob Cyngor Blynyddol dilynol.

Mae Un Llais Cymru wedi cynhyrchu'r ffurf enghreifftiol hon o eiriau y gallwch eu haddasu.

Penderfynwyd bod y Cyngor yn ailddatgan ei gymhwysedd i arfer y Pŵer Cymhwysedd Cyffredinol yn ystod 2024/25 ar y sail ei fod yn parhau i fodloni'r meini prawf cymhwysedd.

3 A137

"Pŵer pan fetha popeth arall." Gallwch ddefnyddio hwn os nad oes pŵer penodol arall yn bodoli. Yr uchafswm y gallwch ei wario bob blwyddyn gan ddefnyddio'r pŵer hwn ar hyn o bryd yw £10.81 fesul etholwr. Mae hwn yn cael ei adolygu bob blwyddyn ac yn cael ei hysbysu i Gynghorau gan Lywodraeth Cymru. Rhaid i chi basio penderfyniad bob tro rydych chi am ei ddefnyddio.

Mae Un Llais Cymru wedi cynhyrchu'r ffurf enghreifftiol hon o eiriau y gallwch eu haddasu.
" yn unol â'r pŵer a roddwyd gan Adran 137 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 (fel y'i diwygiwyd) a chan ei bod o'r farn bod y gwariant yn bodloni gofynion yr adran honno, cymeradwyir gwariant hyd at £** mewn perthynas â'r uchod ** ."

4 CYMERADWYO EICH RHEOLIADAU ARIANNOL

Mae Un Llais Cymru wedi dosbarthu rheoliadau ariannol enghreifftiol 2024 i'ch Cyngor eu hystyried a'u gweithredu fel y bo'n briodol. Maent yn esbonio sut y dylai eich Cyngor eu haddasu i weddu i'ch gofynion penodol.
Mae'n bwysig bod pob Cyngor yn mabwysiadu Rheoliadau Ariannol yn ffurfiol ac yn eu hadolygu o leiaf unwaith y flwyddyn, neu'n amlach os bydd amgylchiadau'n newid.

5 CYMERADWYO EICH RHEOLAU SEFYDLOG

Mae Un Llais Cymru wedi dosbarthu rheolau sefydlog enghreifftiol i'ch Cyngor eu hystyried a'u gweithredu fel y bo'n briodol. Mae'n bwysig bod pob Cyngor yn mabwysiadu rheolau sefydlog yn ffurfiol i ddarparu fframwaith llywodraethu cadarn a'u hadolygu o leiaf unwaith y flwyddyn, neu'n amlach os bydd amgylchiadau'n newid.

10 PETH PWYSIG I'W GWNEUD!

Un Llais Cymru
One Voice Wales

6 GWEITHGAREDDAU ERAILL

Mae cymaint o dasgau eraill i'w gwneud bob blwyddyn. Dyma rai o'r rhai pwysig.

- Cynhyrchu Cofrestr Risg a'i hadolygu'n flynyddol.
- Cynhyrchu Cynllun Hyfforddi ar ôl pob etholiad cyffredin a'i adolygu'n flynyddol.
- Cynhyrchu Adroddiad Blynyddol.
- Cymeradwyo lwfansau i aelodau, cyhoeddi'r manylion a hysbysu'r IRP.

Gall Un Llais Cymru eich cyfeirio at enghreifftiau o arfer gorau i'ch helpu.

7 MABWYSIADU'R COD YMDDYGIAD

Dylai pob Cyngor fabwysiadu'r cod ymddygiad statudol. Dylai aelodau gytuno i gadw ato pan fyddant yn llofnodi eu datganiad swydd.

Mae Un Llais Cymru yn darparu hyfforddiant ar y cod ymddygiad. Rydym yn annog Aelodau a Chlercod i gofrestru ar gyfer yr hyfforddiant. Gall yr Ombwdsmon ofyn am hyfforddiant os oes cwyn i ymchwilio iddi.

8 MAE HYFFORDDIANT YN HOLLBWYSIG

Mae hyfforddiant i Aelodau mor bwysig. Gall hyfforddiant anghyson arwain at fylchau mewn gwybodaeth a chymhwysedd, a all rwystro penderfyniadau ac arweinyddiaeth effeithiol. Gallwch chi bob amser ddysgu mwy!

Mae Un Llais Cymru yn darparu set gynhwysfawr o fodiwlau hyfforddi ar draws meysydd allweddol. Mae lleoedd am ddim ar gael. Rydym yn annog pob Cyngor i gofrestru ar gyfer yr hyfforddiant.

9 PEIDIWCH AG ANGHOFIO TALU EICH FFIOEDD AELODAETH

Mae cymaint o fanteision i fod yn aelod o Un Llais Cymru. Credwn fod ein gwasanaethau yn cynrychioli gwerth mawr a chefnogaeth i Gynghorau.

Mae aelodaeth yn rhedeg o 1 Ebrill i 31 Mawrth bob blwyddyn. Ein nod yw anfon llythyrau adnewyddu ac anfonebau i Gynghorau erbyn diwedd mis Chwefror.

Ceisiwn fod yn hyblyg a chaniatáu amser i Gynghorau dalu, ond weithiau mae'n rhaid i ni atal aelodaeth os yw'r taliad yn hwyr iawn. Mae hyn yn golygu fod Cynghorau'n colli manteision niferus bod yn Aelod.

10 YN OLAF, RHOWCH WYBOD I'R AELODAU!

Mae Un Llais Cymru yn cylchredeg gwybodaeth am hyfforddiant, ymgynghoriaeth, ymgynghori, canllawiau, a phynciau eraill yn ymwneud â gwaith Cynghorau Cymuned a Thref.

Rydym yn annog Clercod i anfon gwybodaeth at bob Aelod. Ei wneud cyn gynted â phosibl, neu efallai yn wythnosol?